

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥

एवमेवगवामुक्तं प्रदानं ते नृगेह ॥ ऋषिणानाचिके तेन पूर्वमेव निदर्शितं ॥ ४ ॥ वेदोपनिषदश्चैव सर्वकर्मसुदक्षिणाः ॥ सर्वकृतपुत्रोद्दिष्टं भूमिर्गोवोथकांच
नं ॥ ५ ॥ तत्र श्रुतिस्तु परमा सुवर्णं दक्षिणेति वै ॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं पितामहयथा तथं ॥ ६ ॥ किं सुवर्णं कथं जातं कस्मिन्काले किमात्मकं ॥ किं देवं किं फलं चैव
कस्माच्च परमुच्यते ॥ ७ ॥ कस्माद्दानं सुवर्णस्य पूजयंति मनीषिणः ॥ कस्माच्च दक्षिणार्थं तद्यज्ञकर्म सुशस्यते ॥ ८ ॥ कस्माच्च पावनं श्रेष्ठं भूमेर्गोभ्यश्च कांचनं ॥
परमं दक्षिणार्थं च तद्वीहि पितामह ॥ ९ ॥ भौष्म उवाच शृणुराज न्नवहितो बहुकारणविस्तरं ॥ जातरूपसमुत्पत्तिमनुभूतं च यन्मया ॥ १० ॥ पितामममहा
तेजाः शांतनुर्निधनं गतः ॥ तस्य दित्सुरहं श्राद्धं गंगाद्वारमुपागमं ॥ ११ ॥ तत्रागम्य पितुः पुत्रश्राद्धकर्म समाभं ॥ मातामेजाङ्गवीचात्र साहाय्यमकरोत्तदा ॥
॥ १२ ॥ ततोऽग्रतस्ततः सिद्धानुपवेश्य बहूनुषीन् ॥ तोयप्रदानात्प्रभृतिकार्याण्यहमथारभं ॥ १३ ॥ तत्समाप्य यथोद्दिष्टं पूर्वकर्म समाहितः ॥ दातुं निर्वपणं सम्य
ग्यथावदहमारभं ॥ १४ ॥ ततस्तदभं विन्यासं भित्वासु रुचिरं गदः ॥ प्रलंबाभरणो बाहु रुरुदतिष्ठ दिशं पते ॥ १५ ॥ तमुत्थितमहं दृष्ट्वा परं विस्मयमागमं ॥ प्रतिग्र
हीता साक्षान्मेपितेति भरतर्षभ ॥ १६ ॥ ततो मे पुनरेवासीत्संज्ञासंचित्य शास्त्रतः ॥ नायं वेदेषु विहितो विधिर्हस्तइति प्रभो ॥ १७ ॥ पिंडो देयोनरेणेहततो मतिरभून्म
म ॥ साक्षान्नेह मनुष्यस्य पिंडो हि पितरः क्वचित् ॥ १८ ॥ गृह्णंति विहितं चेत्यं पिंडो देयः कुशेष्विति ॥ ततो हंत दनाहृत्य पितुर्हस्तं निदर्शनं ॥ १९ ॥ शास्त्रप्रामाण्यसू
क्ष्मं तु विधिं पिंडस्य संस्मरन् ॥ ततो दर्भेषु तत्सर्वमददं भरतर्षभ ॥ २० ॥ शास्त्रमार्गानुसारेण तद्विद्धि मनुजर्षभ ॥ ततः सोऽतोऽहो बाहुः पितुर्मम जनाधिप ॥ २१ ॥
ततो मां दर्शयामासुः स्वप्नांते पितरस्तथा ॥ प्रीयमाणान्स्तु मामूचुः प्रीताः स्मभरतर्षभ ॥ २२ ॥ विज्ञानेन तवानेन यन्नमुद्यसिधर्मतः ॥ त्वया हि कुर्वता शास्त्रं प्रमा
णमिह पार्थिव ॥ २३ ॥ आत्मा धर्मः श्रुतं वेदाः पितरश्च र्षिभिः सह ॥ साक्षात्पितामहो ब्रह्मा गुरवोऽथ प्रजापतिः ॥ २४ ॥ प्रमाणमुपनीता वै स्थिताश्च न विचालि
ताः ॥ तदिदं सम्यगारब्धं त्वयाद्य भरतर्षभ ॥ २५ ॥ किंतु भूमेर्गवांचार्थे सुवर्णं दीयतामिति ॥ एवं वयं च धर्मज्ञ सर्वे चास्मत्पितामहाः ॥ २६ ॥ पाविता वै भविष्यं
ति पावनं हि परं हितम् ॥ दशपूर्वांश्च दशैवान्यांस्तथा संतारयंति ते ॥ २७ ॥ सुवर्णं ये प्रयच्छंति एवं मत्पितरोऽब्रुवन् ॥ ततोऽहं विस्मितो राजन्प्रतिबुद्धो विशंपते ॥ २८ ॥
सुवर्णदाने करवं मतिं च भरतर्षभ ॥ इति हासमिमं चापि शृणुराजन्मुरातनं ॥ २९ ॥